

міжнародного права, а авіакомпанії – тих, хто знав би правила правильної експлуатації та обслуговування повітряного судна.

Таким чином, резюмуючи все вищесказане, можна стверджувати, що в нас час існує попит на пасажирські та вантажні перевезення між усіма країнами світу, і оскільки авіаційний транспорт швидкий та доступний, на практиці він частіше й зустрічається з різними авіаційними ризиками під час повітряних перевезень, тому перед Україною і постає встановлення ефективного механізму для врегулювання та покриття небажаних наслідків внаслідок страхових ризиків.

Література

1. Страхування: підручник / кер. авт. кол. і наук.ред. С.С. Осадець, вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2002. 599 с.

2. Повітряний кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3393-17> (дата звернення 13.10.2020).

3. Порядок і правила проведення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації: Постанова Кабінету Міністрів України від 06 вер. 2017 р. № 676. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/676-2017-%D0%BF#Text (дата звернення 13.10.2020).

УДК 347.82.001 (043.2)

Юринець Ю.Л., д.ю.н., професор,
Клим І.А., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗИ ТА АВІАЦІЙНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

Авіаційний транспорт є одним із наймолодших видів сполучення. Проблемами авіаперевезень є: висока собівартість, найвищі тарифи серед інших видів транспорту, висока капіталомісткість, матеріалоемність і енергоємність перевезень, залежність від метеорологічних умов. Проблемам міжнародних перевезень у сучасній економічній теорії приділяється досить багато уваги, в тому числі питанню розвитку авіаційних перевезень в Україні. Його перевагами є: швидкість доставки, висока надійність, найкраще збереження вантажу, можливість доставки вантажів у важкодоступні райони, найбільш короткі маршрути перевезень. Дослідженням проблеми функціонування та розвитку авіаційної галузі України займаються науковці В.П. Горбулін, Ю.Ф. Кулаєв, Ю.Є. Пащенко, В.Г. Герасименко, А.В. Замкова, М.П. Мальська та інші [1. с. 30].

Станом на 2020 рік найбільшими аеропортами в Україні є «Бориспіль», «Київ», «Львів», «Одеса», «Харків», «Запоріжжя» «Дніпро», «Чернівці» та інші. Повітряними воротами України, зокрема її столиці, є Бориспільський аеропорт. Міжнародні повітряні лінії сполучають Україну з країнами Європи, Америки, Азії та Африки. Основною з ключових проблем українського ринку авіаперевезень вважається його монополізація. Саме вона приводить до встановлення високих цін на послуги авіаперевізників. Тоді як цивільна авіація у Європі є одним із дешевих видів транспорту: вартість квитка варіюється у межах 1–45 євро, в Україні ціни можуть сягати кілька сотень доларів США. Іншим питанням є високі тарифи на надання аеропортами послуг авіакомпаніям, наприклад, проведення навігаційних систем чи повітряний супровід. Сьогодні дешевше, скажімо, злітати зі Львова за кордон (Болгарія, Туреччина), ніж із Києва до Одеси [2].

Іншою низкою ключових проблем розвитку авіаційної галузі України є: зношеність основних фондів; дефіцит кваліфікованих кадрів; невідповідність технічних можливостей аеропортів сучасним міжнародним вимогам відсутність державної підтримки створення нової техніки й впровадження сучасних технологій; відсутність державної програми підтримки розвитку авіатранспортної та авіабудівної систем; жорстка податкова політика держави щодо авіаційної галузі; недостатній рівень правової бази сертифікації експлуатантів; невизначеність умов діяльності та підвищений економічний ризик управління авіакомпаній; недостатня модернізація парку повітряних суден; велика кількість формальностей під час міжнародних авіаперевезень; завантаженість аеропортів та повітряного простору тощо [3].

Перспективою розвитку авіаційної галузі України є консолідація авіаційних підприємств у межах потужних структур, що є характерним для авіаційних комплексів розвинутих країн. Крім того, ефективним кроком є приватизація частини підприємств державного авіаційного комплексу з метою підвищення прибутковості та інвестиційно-інноваційної активності підприємств. Приватизація дає змогу подолати такі недоліки державного управління, як монополізм та відсутність конкурентних умов бізнесу, відсутність стимулів щодо отримання прибутку, обмеженість фінансування, нецільове використання коштів. Ще одним пріоритетом розвитку має стати політика провідних українських авіакомпаній, спрямована на інтегрування внутрішніх та міжнародних авіарейсів [4]. Вдале географічне розташування України і наявність міжнародних аеропортів дають можливість освоєння нової відкритої ніші ринку –

ринку транзитних пасажирів, що літають між Західною та Східною півкулями, а також з Європи з пересадкою в столиці України.

Отже, в даній роботі було висвітлено стан авіаційної галузі, авіаційних перевезень в Україні, їх ключові проблеми та напрями розвитку. Визначила проблеми авіаційної галузі, а для їх подолання та формування конкурентних переваг, що сприятимуть зміцненню позицій на світовому ринку, збільшенню рентабельності, залученню інвестицій, розвитку технологічної бази, для України пріоритетними напрямками розвитку є: створення міжнародних консорціумів за участю провідних транснаціональних корпорацій; організація спільних підприємств; довгострокова кооперація; транскордонні злиття і поглинання; державна підтримка.

Перспективою розвитку авіаційної галузі є консолідація авіаційних підприємств у межах потужних структур, що є характерним для авіаційних комплексів розвинутих країн. Крім того, ефективним кроком є приватизація частини підприємств державного авіаційного комплексу з метою підвищення прибутковості та інвестиційно-інноваційної активності підприємств. Приватизація дасть змогу подолати такі недоліки державного управління, як монополізм та відсутність конкурентних умов бізнесу, відсутність стимулів щодо отримання прибутку, обмеженість фінансування, нецільове використання коштів. Ще одним пріоритетом розвитку має стати політика провідних українських авіакомпаній, спрямована на інтегрування внутрішніх та міжнародних авіарейсів.

Практична реалізація вищевикладених заходів дасть змогу забезпечити подальший прогресивний розвиток авіаційного комплексу України, налагодити тісні соціальні та економічні взаємозв'язки з іншими країнами, розширити потенційні ринки збуту української авіабудівної продукції, забезпечити участь вітчизняних підприємств у виконанні іноземних проектів та зайняти гідне місце у глобальному конкурентному середовищі авіатранспортних послуг.

Література

1. Особливості трансформації світового ринку авіаційних перевезень / С.Ф. Смерічевський, І.Г. Михальченко. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2019. Вип. 2 (46). С. 29–37.

2. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. URL: <http://www.mtu.gov.ua/>

3. Аналіз та оцінка стану авіаційних перевезень в Україні, їх перспективи розвитку. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=52634>

4. Пасажиропотік аеропортів України. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Пасажиропотік_аеропортів_України